

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 28. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris un tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Maijas Krūmiņas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikuma reģ. Nr. 165/2009),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 109. pantam.

Apstrīdētā norma noteic:

„(1)Laika periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirto izdienas pensiju saņēmējam, kurš ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, izmaksā 30 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā

pensijas saņēmējs ir kļuvis par obligāti sociāli apdrošināto personu (darba ņēmēju vai pašnodarbināto) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.

(2) Valsts vecuma pensijas un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirtās izdienas pensijas izmaksu šā panta pirmajā daļā noteiktajā apmērā pārtrauc ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs nav obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.

(3) Attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētajām personām nav attiecināmi šā likuma 2. panta pirmās daļas noteikumi.”

2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piekto daļu, izskatot pieteikumu, kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja:

- 1) tā nav piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs nav tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums neatbilst šā likuma 18. vai 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Papildus tam atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta sestajai daļai, izskatot konstitucionālo sūdzību, kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumos, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Atbilstoši šiem kritērijiem izvērtējams, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts un 19.² panta pirmā daļa noteic, ka personai ir tiesības iesniegt pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzēja ir norādījusi uz viņai Satversmes 1., 91. un 109. pantā noteikto pamattiesību aizskārumu. Arī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtās ziņas apliecina, ka Pieteikuma iesniedzēja uz 2009. gada 23. jūliju ir bijusi obligāti sociāli apdrošināma un viņai par 2009. gada jūliju ir aprēķināta valsts vecuma pensija. Līdz ar to apstrīdētā tiesību norma Pieteikuma iesniedzēju ir tieši skārusi. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu.

Tomēr Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga apstrīdēt normu tikai daļā, kura aizskar viņas pamattiesības. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējai ir tiesības lūgt Satversmes tiesu izvērtēt 3. panta satversmību vienīgi daļā par vecuma pensijas izmaksāšanu, jo uz viņu nav attiecināms nedz nolikums “Par izdienas pensijām”, nedz nolikums “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)”. Turklāt ir secināms, ka tiesību ierobežojumu noteic vienīgi apstrīdētā panta pirmā daļa. No minētā izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu tikai par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmo daļu, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju.

5. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikums un tam pievienotie materiāli atspoguļo lietas faktiskos apstākļus, pieteikumā norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai Satversmes 1., 91. un 109. pantam. Tāpat pieteikumā ir ietverts prasījums Satversmes tiesai.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem secināms, ka iespējas aizstāvēt Pieteikuma iesniedzējas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nepastāv.

Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

6. Pieteikums nav iesniegts par prasījumu, kas būtu jau izspriests Satversmes tiesā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „ Par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam” pēc Maijas Krūmiņas konstitucionālās sūdzības (pieteikuma reģ. Nr. 165/2009).

2. Atteikties ierosināt lietu par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta otrās un trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 109. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2009. gada 28. augustam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris